

HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

112. vuosikerta

Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystävien Liitto

Päätoimittaja: Marko Lamberg

Toimitussihteeri: Heidi Kurvinen

Toimittajat: Juhana Aunesluoma, Seija Jalagin, Anu Lahtinen, Marko Tikka

Hallitus: Pauli Kettunen (pj.), Petri Karonen, Tiina Kinnunen,

Tuomo Lappalainen, Harri Rinta-aho, Janne Virkkunen (vpj.)

Ulkoasu: Heikki Kalliomaa

Historiallinen Aikakauskirja noudattaa tieteellistä vertaisarviointikäytäntöä.

www.historiallinenaikakauskirja.fi ■ ISSN 0018-2362

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Marko Lamberg, Palvelu.fi

253

Artikkelit

Mikko Huhtamies, Nordenbergien manufaktuuritopia Sipoossa hyödyn ajan toiveajattelun ilmentäjänä

255

Antti Räibä, Venäjään liittäminen ja Suomen suuriruhtinaskuntaan yhdistäminen – Hallinto ja talous kaupunkien argumentaatioissa

270

Erkki Salo, Vanajan kirkkosaari – Erään myytin taustoja

282

Jaak Valge, Miksi osa Viron kirjailijoista siirtyi neuvostohallinnon palvelukseen vuonna 1940?

297

Kai Eriksson ja Helena Tuorila, Suomalainen itsepalvelukulttuuri historiallisesta näkökulmasta

311

Katsaus

Niklas Jensen-Eriksen, Globaalia yrityshistoriaa Suomessa

323

Keskustelua

Marko Tikka, Kaksikymmentä vuotta kapinaa

329

Jukka Luoto, Vetohärkien historia nykytutkimuksen mukaan

332

Syväluotaus

Mirikka Danielsbacka, Miten historiaa rakennetaan?

337

Arvioita

Rebecca Earle, The Body of the Conquistador – Food, Race, and the Colonial Experience in Spanish America, 1492–1700 – Critical Perspectives on Empire (*Vesa-Matti Kari*)

341

Olli Bäckström, Polttolunnaat – Eurooppa sodassa 1618–1630 (*Joonas Sipilä*)

343

Magdalena Naum ja Jonas M. Nordin (toim.), Scandinavian Colonialism and the Rise of Modernity – Small Time Agents in a Global Arena (*Seppo Sivonen*)

344

Akseli Salmi, Künstlerbürgertum – The Social Spheres of Berliner Actors in the Years 1815–1848 (*Hannes Saarinen*)

346

Alex Snellman, Suomen aateli – Yhteiskunnan huipulta uusiin rooleihin 1809–1939 (*Raimo Savolainen*)

348

Astri Andresen, Ólöf Gardarsdóttir, Monika Janfelt, Cecilia Lindgren, Pirjo Markkola ja Ingrid Söderlind (toim.), Barnen och välfärdspolitiken – Nordiska barndomar 1900–2000 (*Marianne Junila*)

349

Jukka Kortti, Ylioppilaslehden vuosisata (*Mervi Kaarninen*)

350

Olli Korjus, Kuusi kuolemaantuomittua (*Teemu Keskisarja*)

352

Heikki Saari, Jacke – Jacob Södermanin elämä (*Heikki Halila*)

353

Louis Clerc ja Kimmo Elo, Aatteesta instituutioksi – Euroopan unionin historia ja rakenteet (*Veera Mitzner*)

354

Tiedemaailma

Markku Peltonen, Pekka Suvanto in memoriam

356

Professorinimityksiä

358

Saloheimolle Eino Jutikkala -mitali

358

Seija Jalagin, Tiedettä rajoilla

358

Korjaus edelliseen numeroon

359

Kirjoittajat

359

Kansi: 1960-luvulla huoltoasemien työntekijät tankkasivat vielä asiakkaiden autot. Tankkauksen oheispalveluihin kuului esimerkiksi ikkunoiden pesua. Kuvaaja: Erkki J. Toivanen. Kuva: Neste/Mobilia.